

102. sz. Egyezmény

a társadalombiztosítás minimális normáiról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgatótanácsa hívott össze Genfben,

És amely 1952. június 4-én harmincötödik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a társadalombiztosítás minimális normáiról, mely az ülés napirendjének ötödik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1952. június 28-án elfogadja az alábbi Egyezményt, amely a „Társadalombiztosítás minimális normáiról szóló 1952. évi Egyezmény” néven idézhető:

I. RÉSZ. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

1. A jelen Egyezmény szempontjából:

- (a) az „előírt” kifejezés a nemzeti törvényekben vagy rendelkezésekben, vagy az azok által szabályozottat jelenti;
- (b) a „lakóhely” kifejezés a szokásos lakóhelyet jelenti a tagállam területén, a „lakos” kifejezés, az olyan személyt jelenti, akinek szokásos lakóhelye a tagállam területén van;
- (c) a „feleség” kifejezés olyan feleséget jelent, akinek eltartásáról a férj gondoskodik;
- (d) az „özvegy” kifejezés olyan nőt jelent, akinek az eltartásáról a férj haláláig a férj gondoskodott;
- (e) a „gyermek” kifejezés az iskolaköteleskor felső határánál fiatalabb, vagy a 15 évnél fiatalabb gyermeket jelenti, az előírásoknak megfelelően;
- (f) a „jogszerző időtartam” kifejezés vagy járulékfizetési, vagy munkaviszonyban eltöltött, vagy tartózkodási időszakot, vagy ezeknek az időtartamoknak valamilyen kombinációját jelenti, az előírásoknak megfelelően.

2. A 10. 34. és 49. cikkeiben szereplő „ellátás” kifejezés vagy gondozás formájában nyújtott közvetlen ellátást, vagy közvetett ellátást jelent, amely az érintett személy által viselt költségek megtérítését jelenti.

2. cikk

Minden tagállam, ahol a jelen Egyezmény hatályos:

- (a) tegyen eleget
  - (i) az I. rész rendelkezéseinek;

- (ii) legalább háromnak a II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX. és X. részek rendelkezéseiből, melyek közül legalább egy a IV., V., VI., IX. és X. részek rendelkezéseiben legyen található;
- (iii) a XI, XII. és XIII. részek megfelelő rendelkezéseinek;
- (iv) a XIV. rész rendelkezéseinek.

(b) a ratifikáció során közölje, hogy a II-X. részek közül melyek esetében vállalja az Egyezményből eredő kötelezettségeket.

3. cikk

1. Az a tagállam, amelynek gazdasági és egészségügyi rendszere még nem elégséges mértékben fejlett, amennyiben és addig, amíg azt az illetékes szerv szükségesnek tartja, a ratifikációjához csatolt nyilatkozatában élhet a következő cikkekben szabályozott átmeneti kivételek lehetőségével a 9 (d), a 12 (2), 15 (d) a 18 (2). bekezdésében, a 21 (c), a 27 (d), a 33 (b), a 34 (3), a 41 (d), 48 (c) 55 (d), 61 (d) albekezdések szerint.

2. Minden tagállam, amely a jelen cikk 1. bekezdése alapján ilyen nyilatkozatot tett, köteles a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 22. cikke értelmében előterjesztett, az ezen Egyezmény alkalmazásáról szóló éves jelentésében minden alkalmazott kivétel tekintetében közölni, hogy

- (a) annak oka továbbra is fennáll-e;
- (b) egy megjelölt időponttól kezdődően lemond a kivétel lehetőségének alkalmazásáról.

4. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam, a későbbiekben tájékoztathatja Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatóját arról, hogy a II-X. részekben foglalt, a ratifikációban addig meg nem határozott kötelezettségek közül egyet vagy többet vállal.

2. A jelen cikk 1. bekezdése alapján közölt kötelezettségvállalások a ratifikáció szerves részét képezik, és a bejelentés időpontjától a ratifikáció hatályával bírnak.

5. cikk

Amennyiben valamely tagállamnak a jelen Egyezmény II-X. részei közül ratifikálandó bármely résznek való megfelelés érdekében védelemben kell részesítenie a munkavállalók vagy lakosok legalább meghatározott százalékát kitevő személyek előírt csoportjait, a tagállamnak mielőtt bármely ilyen résznek való megfelelésre kötelezettséget vállalna, meg kell győződnie arról, hogy a szóban forgó csoport nagysága az adott százalékot csakugyan eléri-e.

6. cikk

A jelen Egyezmény II., III., IV., V., VIII. (amennyiben orvosi ellátáshoz kapcsolódik), illetve IX., vagy X. részeinek való megfelelés érdekében egy tagállam egy olyan biztosítás által nyújtott védelmet is figyelembe vehet, amelyet a nemzeti törvények és rendelkezések ugyan nem tesznek kötelezővé a védelemben részesítendő személyek számára, de amely -

- (a) állami hatóságok felügyelete alatt áll, és működtetése a munkaadók és a munkavállalók által közösen történik, az előírásoknak megfelelően;
- (b) az olyan személyek jelentős részére vonatkozik, akiknek keresete nem haladja meg egy szakképzett férfi munkavállaló keresetét; és
- (c) a védelem szükség szerinti egyéb formáival együtt megfelel az Egyezmény vonatkozó rendelkezéseinek, ahol helyénvaló.

II. RÉSZ ORVOSI ELLÁTÁS

7. cikk

Minden olyan tagállam, ahol az Egyezmény jelen része hatályban van, nyújtson ellátásokat a védett személyek részére megelőző, vagy gyógyító jellegű orvosi kezelést igénylő esetekben a jelen rész következő cikkei szerint:

8. cikk

Minden megbetegedés, okától függetlenül, valamint a terhesség és a szülés és azok következményei az Egyezményben szereplő biztosítási eseménynek tekintendő.

9. cikk

A védett személyek a következők:

- (a) a munkavállalók előírt csoportjai, akik együttesen az összes munkavállalónak legalább 50%-át teszik ki, valamint ezek feleségei és gyermekei, vagy
- (b) a gazdaságilag aktív népesség előírt csoportjai, akik együttesen a teljes lakosság legalább 20%-át teszik ki, valamint ezek feleségei és gyermekei, vagy
- (c) a lakosság előírt csoportjai, akik együttesen a teljes népesség legalább 50%-át teszik ki, vagy
- (d) előírt munkavállalói csoportok, akik a 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén, együttesen a 20 vagy annál több munkavállalónál többet foglalkoztató ipari munkahelyek munkavállalóinak legalább 50%-át teszik ki, valamint ezek feleségei és gyermekei.

10. cikk

1. Az ellátás legalább az alábbiakra terjedjen ki:

- (a) betegség esetén:
  - (i) körzeti orvos általi ellátásra, beleértve az otthoni kezelést is;
  - kórházi szakellátásra fekvőbetegként, vagy ambuláns kezelés formájában és kórházon kívül rendelkezésre álló szakellátásra;
  - (iii) orvos vagy más megfelelő szakképzettséggel rendelkező személy által előírt alapvető gyógyszerekre;
  - (iv) kórházi kezelésre, szükség esetén, és

(b) terhesség és szülés, valamint ezek következményei esetében:

- (i) orvosok, vagy szakképzett szülésznők általi ellátásra a szülés előtt, alatt és után;
- (ii) kórházi kezelésre, szükség esetén.

2. Az ellátásra jogosultat, vagy eltartóját kötelezni lehet arra, hogy részt vegyen a betegség esetén szükséges orvosi ellátás költségeinek viselésében; a költségek ilyen megosztását azonban úgy kell kialakítani, hogy a túlzott terhek elkerülhetőek legyenek.

3. A jelen cikkel összhangban biztosított ellátás célja a védett személy egészségének és munkaképességének megőrzése, helyreállítása vagy javítása, továbbá annak biztosítása, hogy az érintett személy képes legyen önmagáról gondoskodni.

4. Az ellátást biztosító intézmények vagy kormányzati hivatalok az alkalmasnak ítélt eszközök segítségével ösztönözzék a védett személyeket arra, hogy vegyék igénybe az állami hatóságok, vagy más, állami hatóságok által elismert testületek által rendelkezésükre bocsátott általános egészségügyi szolgáltatásokat.

11. cikk

A felsorolt biztosítási események valamelyikének bekövetkeztekor a 10. cikkben feltüntetett ellátás legalább annak a védett személy részére nyújtandó, aki saját maga vagy eltartója rendelkezik a visszaélések elkerüléséhez szükségesnek tekintett jogszerző idővel.

12. cikk

1. A 10. cikkben megjelölt ellátást a biztosítási esemény egész időtartama alatt nyújtani kell, azzal a megszorítással, hogy a betegség esetén járó ellátás időtartama minden esetben 26 hétre korlátozható; de az ellátást a táppénz folyósításának időtartama alatt nem lehet felfüggeszteni, és intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy az említett maximális időtartam meghosszabbítható legyen olyan előírt betegségek esetében, amelyek elismerten hosszabb ellátást igényelnek.

2. A 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén az ellátások időtartama minden esetben 13 hétre korlátozható.

III. RÉSZ TÁPPÉNZ

13. cikk

Minden tagállam, ahol az Egyezmény jelen része hatályban van, a védett személyek részére a jelen rész alábbi cikkeinek rendelkezései szerint táppénzt biztosít.

14. cikk

A betegség következményeként kialakult munkaképtelenség, amely keresetkiesést eredményez, a nemzeti törvények vagy rendelkezések értelmében, biztosítási eseménynek tekintendő.

15. cikk

A védett személyek körébe tartoznak az alábbiak:

- (a) a munkavállalók előírt csoportjai, akik együttesen az összes munkavállalónak legalább 50%-át teszik ki, vagy
- (b) a gazdaságilag aktív lakosság előírt csoportjai, akik együttesen a teljes lakosság legalább 20%-át teszik ki, vagy
- (c) minden lakos, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény időtartama alatt nem haladják meg a 67. cikkben előírtakkal összhangban meghatározott szintet, vagy
- (d) előírt munkavállalói csoportok, akik a 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén, együttesen a 20 vagy annál több munkavállalónál többet foglalkoztató ipari munkahelyek munkavállalóinak legalább 50%-át teszik ki.

16. cikk

1. Abban az esetben, ha a munkavállalók, vagy a gazdaságilag aktív népesség csoportjai részesülnek védelemben, úgy az ellátás olyan rendszeresen folyósított kifizetés legyen, amelyet a 65. cikkben vagy a 66. cikkben előírtakkal összhangban lévő módon számítanak ki.

2. Abban az esetben, ha az összes olyan lakos védelemben részesül, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény során nem haladják meg az előírt szintet, az ellátás olyan rendszeresen folyósított kifizetés legyen, amelyet a 67. cikkben előírtakkal összhangban lévő módon számítanak ki.

17. cikk

A felsorolt biztosítási események valamelyikének bekövetkeztekor a 16. cikkben feltüntetett ellátás annak a védett személynek nyújtandó, aki a visszaélések elkerüléséhez szükségesnek tekintett jogszerző idővel rendelkezik.

18. cikk

1. A 16. cikkben feltüntetett ellátás a biztosítási esemény fennállásának egész időtartama alatt nyújtandó, azzal a megszorítással, hogy a betegség esetén járó ellátás időtartama minden esetben 26 hétre korlátozható, amely esetben a keresetkiesés első 3 napjára nem jár ellátás.

2. A 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén az ellátások időtartama korlátozható -

- (a) oly módon, hogy a bármely évben biztosított táppénzes napok száma nem lehet kevesebb mint az abban az évben védett személyek átlagos számának a tízszerese, vagy
- (b) minden betegség esetében 13 hétre, amely esetben a keresetkiesés első három napjára nem jár ellátás.

IV. RÉSZ. MUNKANÉLKÜLI ELLÁTÁS

19. cikk

Minden tagállam, ahol az Egyezmény jelen része hatályban van, munkanélküliség esetén a védett személyek részére a jelen rész következő cikkei szerinti ellátást biztosítja.

20. cikk

A biztosítási eseménynek ki kell terjednie az ország törvényei vagy rendelkezései szerint meghatározott keresetkiesésre, amely abból adódik, hogy egy munkaképes és munkavégzés céljából rendelkezésre álló védett személy nem juthat megfelelő munkához.

21. cikk

A védett személyek közé tartoznak az alábbiak:

- (a) a munkavállalók előírt csoportjai, akik együttesen az összes munkavállalónak legalább 50%-át teszik ki, vagy
- (b) minden lakos, akinek anyagai eszközei a biztosítási esemény időtartama alatt nem haladják meg a 67. cikkben előírtakkal összhangban meghatározott szintet, vagy
- (c) előírt munkavállalói csoportok, akik a 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén, együttesen a 20 vagy annál több munkavállalónál többet foglalkoztató ipari munkahelyek munkavállalóinak legalább 50%-át teszik ki.

22. cikk

1. Abban az esetben, ha munkavállalók csoportjai részesülnek védelemben, az ellátás olyan rendszeresen folyósított kifizetés legyen, amelyet a 65. cikkben vagy a 66. cikkben előírtakkal összhangban lévő módon számítanak ki.

2. Abban az esetben, ha az összes olyan lakos védelemben részesül, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény során nem haladják meg az előírt szintet, az ellátás olyan rendszeresen folyósított kifizetés legyen, amelyet a 67. cikkben előírtakkal összhangban lévő módon számítanak ki.

23. cikk

A felsorolt biztosítási események valamelyikének bekövetkeztekor a 22. cikkben feltüntetett ellátás annak a védett személynek nyújtandó, aki a visszaélések elkerüléséhez szükségesnek tekintett jogszerző idővel rendelkezik.

24. cikk

1. A 22. cikkben előírt ellátás a biztosítási esemény egész időtartama alatt folyósítandó, az ellátás időtartama azonban korlátozható -

- (a) 12 hónap alatt 13 hétre, ha a munkavállalók bizonyos csoportjai részesülnek védelemben,
- (b) 12 hónap alatt 26 hétre, ha az összes olyan lakos védelemben részesül, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény alatt nem haladják meg az előírt szintet.

2. Abban az esetben, ha a nemzeti törvények vagy rendelkezések szerint az ellátás időtartama a járulékfizetési idő tartamától, és/vagy az előírt időtartamon belül korábban kapott ellátásoktól függ, az 1. bekezdés (a) albekezdése teljesültnek minősül abban az esetben, ha az átlagos ellátási időtartam 12 hónapon belül legalább 13 hetet tesz ki.

3. Az ellátást nem kell folyósítani – bármely keresetkiesés esetében - az első 7 nap alatti átmeneti időszakban, amelynek kiszámolásakor az előírt időtartamot meg nem haladó átmeneti foglalkoztatás előtti és utáni munkanélküliség napjai a keresetkiesés ugyanazon esete részének tekintendők.

4. Az idénymunkások esetében az ellátás időtartamát és az átmeneti időszakot foglalkoztatásuk feltételeihez lehet igazítani.

V. RÉSZ IDŐSKORI ELLÁTÁS

25. cikk

Minden olyan tagállam, ahol az Egyezménynek ez a része hatályban van, köteles a védett személyek részére időskori ellátást biztosítani a jelen rész következő cikkei szerint.

26. cikk

1. A biztosítási esemény egy előírt életkor betöltése után áll fenn.

2. Az előírt életkor nem haladhatja meg a 65. évet, azonban az illetékes szerv magasabb életkort is megállapíthat figyelembe véve az idős személyek munkaképességét az érintett országban.

3. A nemzeti törvények vagy rendelkezések előírhatják, hogy az ellátásra jogosult személy ellátása felfüggeszhető, ha az érintett személy bármely meghatározott jövedelemszerző tevékenységet folytat, vagy az ellátás mértéke járulék alapú ellátás esetén csökkenthető, ha az ellátásban részesülő keresete meghalad egy előírt összeget. Továbbá, a nem járulék alapú ellátás mértéke csökkenthető, ha a jogosult keresete, vagy egyéb anyagi eszközei, vagy ezek együttesen egy előírt összeget meghaladnak.

27. cikk

A védett személyek körébe tartoznak:

- (a) a munkavállalók előírt csoportjai, akik együttesen az összes munkavállalónak legalább 50%-át teszik ki, vagy
- (b) a gazdaságilag aktív lakosság előírt csoportjai, akik együttesen a teljes lakosság legalább 20%-át teszik ki, vagy
- (c) minden lakos, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény időtartama alatt nem haladják meg a 67. cikkben előírtakkal összhangban meghatározott szintet, vagy
- (d) előírt munkavállalói csoportok, akik a 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén, együttesen a 20 vagy annál több munkavállalónál többet foglalkoztató ipari munkahelyek munkavállalóinak legalább 50%-át teszik ki.

28. cikk

Az ellátás rendszeresen folyósított kifizetés, amelynek kiszámítása az alábbiak szerint történik –

- (a) a 65. cikkben vagy a 66. cikkben előírtakkal összhangban, abban az esetben, ha munkavállalók vagy a gazdaságilag aktív népesség csoportjai részesülnek védelemben;
- (b) a 67. cikkben előírtakkal összhangban, abban az esetben, ha az összes olyan lakos védelemben részesül, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény során nem haladják meg az előírt szintet.

29. cikk

1. A 28. cikkben megjelölt ellátást a biztosítási esemény esetében biztosítani kell legalább:

- (a) az olyan védett személy részére, aki a biztosítási esemény bekövetkezte előtt az előírt szabályozás szerint rendelkezik olyan jogszerző idővel, amely 30 éves járulékfizetési időből, vagy munkaviszonyból, vagy 20 éves állandó tartózkodási időből áll;
- (b) ha elvileg az egész gazdaságilag aktív népesség védelemben részesül, az olyan védett személy részére, aki teljesítette az előírt járulékfizetési időt és munkaképes korában eleget tett az előírt évi átlag járulékfizetési kötelezettségének.

2. Abban az esetben, ha az 1. bekezdésben megjelölt ellátás egy minimális járulékfizetési, vagy foglalkoztatási időtől függ, csökkentett mértékű ellátást kell biztosítani legalább:

- (a) az olyan védett személy részére, aki a biztosítási esemény bekövetkezte előtt az előírt szabályozás szerint 15 járulékfizetési, vagy foglalkoztatási évvel rendelkezik, vagy
- (b) ha elvileg az egész gazdaságilag aktív népesség védelemben részesül, az olyan védett személy részére, aki teljesítette az előírt járulékfizetési időt, és munkaképes korában befizette a jelen cikk 1. bekezdésének (b) albekezdése alapján előírt évi átlag járulékfizetés összegének felét.

3. A jelen cikk 1. bekezdésének feltételei teljesültnek minősülnek, ha legalább minden védett személy - aki az előírt szabályozás szerint 10 járulékfizetési, vagy foglalkoztatási évvel vagy 5 évi állandó tartózkodási idővel rendelkezik - a XI. rész rendelkezései szerint kiszámított ellátásban részesül, amely azonban 10 százalékponttal alacsonyabb, mint a XI. rész táblázatában a jogosultak típusa szerint megadott százalék.

4. A XI. rész táblázatában szereplő százalék arányosan csökkenthető, ha a jogszerző idő a csökkentett százaléknak megfelelő ellátás vonatkozásában meghaladja a 10 járulékfizetési, vagy foglalkoztatási évet, de kevesebb mint 30 járulékfizetési, illetve foglalkoztatási év. Abban az esetben, ha ez a jogszerző idő a 15 évet meghaladja, a jelen cikk 2. bekezdése szerinti csökkentett ellátást kell biztosítani.

5. Abban az esetben, ha a jelen cikk 1., 3., vagy 4. bekezdése szerinti ellátás egy minimális járulékfizetési, vagy foglalkoztatási időtől függ, akkor előírt feltételek mellett csökkentett ellátást kell biztosítani az olyan védett személy részére, aki kizárólag előrehaladott kora miatt a jelen részben szereplő rendelkezések alkalmazásának hatálybalépésekor a jelen cikk 2. bekezdésében előírt feltételeket nem teljesíti. Ez azonban nem alkalmazandó abban az esetben, ha egy ilyen személy részére a jelen cikk 1., 3., vagy 4. bekezdése szerinti ellátást egy, a szokásosnál magasabb életkorban biztosítanak.

30. cikk

A 28. és 29. cikkeken megjelölt ellátásokat a biztosítási esemény fennállásának egész időtartama alatt biztosítani kell.

VI. RÉSZ ELLÁTÁS MUNKABALESETEK ESETÉN

31. cikk

Minden olyan tagállam, ahol az Egyezmény jelen része hatályban van, köteles a védett személyek részére a jelen rész következő cikkei szerinti ellátást biztosítani munkabalesetek esetében.

32. cikk

A biztosítási események, ha azok előírt munkabaleseten, vagy megbetegedésen alapulnak, az alábbiakra terjednek ki:

- (a) betegség;
- (b) az ilyen állapotból származó munkaképtelenség, amely keresetkieséssel jár a nemzeti törvények vagy rendelkezések szerint,
- (c) a keresőképesség teljes vagy meghatározott mértékét meghaladó részleges, feltehetően tartós elvesztése, vagy valamilyen képesség hasonló mértékű csökkenése;
- (d) az özvegy vagy a gyermek eltartójának halála miatt bekövetkező anyagi veszteség; az özvegy ellátásra való jogosultságának előfeltétele lehet, hogy a nemzeti törvények vagy rendelkezések alapján képes-e önmaga eltartásáról gondoskodni.

33. cikk

A védett személyek körébe tartoznak:

- (a) a munkavállalók előírt csoportjai, akik együttesen az összes munkavállalónak legalább 50%-át teszik ki, valamint az eltartó halála esetén járó ellátás tekintetében az említett munkavállalók feleségei és gyermekei, vagy
- (b) előírt munkavállalói csoportok, akik a 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén, együttesen a 20 vagy annál több munkavállalónál többet foglalkoztató ipari munkahelyek munkavállalóinak legalább 50%-át teszik ki, valamint az eltartó halála esetén járó ellátás tekintetében az említett munkavállalók feleségei és gyermekei.

34. cikk

1. Betegség esetén az ellátás a jelen cikk 2. és 3. bekezdése szerinti orvosi ellátásra terjed ki.

2. Az orvosi ellátás az alábbiakra vonatkozik:

- (a) körzeti orvosi és szakorvosi fekvőbeteg és ambuláns ellátás, beleértve az otthoni kezelést is;
- (b) a fogászati kezelés;
- (c) ápolószemélyzet által történő ellátás otthon, kórházakban, vagy más gyógyintézményben;

- (d) kórházban, rehabilitációs otthonban, szanatóriumban, gyógyászati intézményben, vagy más gyógyintézményben nyújtott kezelés, orvos vagy más megfelelő szakképzettséggel rendelkező személy által előírt alapvető gyógyszerek;
- (e) fogászati, gyógyszerészeti és egyéb orvosi, vagy sebészeti segédeszközök, beleértve a művégtagokat és ezek karbantartását, valamint a szemüvegeket és;
- (f) más, az orvosi szakmához jogilag elismerten kapcsolódó szakmák képviselői által nyújtott ellátás, orvos vagy fogorvos felügyelete alatt.

3. A 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén, az orvosi ellátás legalább az alábbiakra terjedjen ki:

- (a) körzeti orvos általi ellátás, beleértve az otthoni kezelést is;
- (b) kórházi szakellátás fekvőbetegként, vagy ambuláns kezelés formájában és kórházon kívül rendelkezésre álló szakellátás;
- (c) orvos vagy más megfelelő szakképzettséggel rendelkező személy által előírt alapvető gyógyszerek;
- (d) kórházi kezelés, szükség esetén.

4. Az előző bekezdésekkel összhangban biztosított ellátás célja a védett személy egészségének és munkaképességének megőrzése, helyreállítása vagy javítása, továbbá annak biztosítása, hogy az érintett személy képes legyen önmagáról gondoskodni.

35. cikk

1. Az orvosi ellátást biztosító intézmények vagy kormányzati hivatalok szükség esetén működjenek együtt az általános szakmai rehabilitációs szolgálatokkal, annak érdekében, hogy a megváltozott munkaképességű személyeket ismét alkalmassá tegyék számukra megfelelő munka végzésére.

2. A nemzeti törvények vagy rendelkezések felhatalmazhatják ezeket a szerveket, vagy intézményeket arra, hogy a megváltozott munkaképességűek szakmai rehabilitációjának érdekében rendelkezéseket hozzanak.

36. cikk

1. Munkaképtelenség, a keresőképesség teljes és előreláthatólag tartós elvesztése esetén, vagy egy képesség hasonló mértékű csökkenése, vagy az eltartó halála esetén, az ellátás olyan rendszeresen folyósított kifizetés legyen, amelyet a 65. cikkben vagy a 66. cikkben előírtakkal összhangban lévő módon számítanak ki.

2. A keresőképesség részbeni és előreláthatólag tartós elvesztése, egy képesség hasonló mértékű csökkenése esetén az ellátás – amennyiben a jogosultság megállapítható - olyan rendszeresen folyósított kifizetés legyen, amelynek összege megfelelően aránylik ahhoz az ellátáshoz, amely a munkaképesség teljes elvesztése, vagy egy képesség hasonló mértékű csökkenése esetén jár.

3. A rendszeres kifizetések kiválthatók egyösszegű kifizetéssel, ha

- (a) a keresőképesség csökkenése kisebb mértékű, vagy
- (b) az illetékes szerv biztosítottnak látja, hogy az egyösszegű kifizetést megfelelő módon használják fel.

37. cikk

A 34. és a 36. cikkeken megjelölt ellátást a biztosítási esemény fennállása esetén biztosítani kell legalább azon védett személy számára, aki a baleset bekövetkezének időpontjában, ha a sérülés baleset következménye, vagy a megbetegedés időpontjában, ha a sérülés betegség következménye, a tagállam területén állt munkaviszonyban. Az eltartó halála esetében a rendszeresen folyósított összegek tekintetében az ellátást az ilyen személy özvegye és hátramaradt gyermekei számára kell biztosítani.

38. cikk

A 34. és 36. cikkeken megjelölt ellátást a biztosítási esemény egész időtartamára biztosítani kell, azzal a megszorítással, hogy munkaképesség elvesztése esetén a keresetkiesés első három napjára az ellátást nem szükséges folyósítani.

VI. RÉSZ. CSALÁDI ELLÁTÁS

39. cikk

Minden tagállam, ahol az Egyezmény jelen része hatályban van, köteles a védett személyek részére a jelen rész következő cikkeinek rendelkezései szerinti ellátásokat biztosítani.

40. cikk

A biztosítási esemény az előírtak szerint a gyermekek eltartási kötelezettségéből áll.

41. cikk

A védett személyek köréhez tartoznak:

- (a) a munkavállalók előírt csoportjai, akik együttesen az összes munkavállalónak legalább 50%-át teszik ki, vagy
- (b) a gazdaságilag aktív népesség előírt csoportjai, akik együttesen a teljes lakosság legalább 20%-át teszik ki, vagy
- (c) minden lakos, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény időtartama alatt nem haladnak meg egy meghatározott szintet, vagy
- (d) előírt munkavállalói csoportok, akik a 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén, együttesen a 20 vagy annál több munkavállalónál többet foglalkoztató ipari munkahelyek munkavállalóinak legalább 50%-át teszik ki.

42. cikk

Az ellátás az alábbiakat tartalmazza:

- (a) rendszeresen folyósított összeg, amely az előírt jogszerző idővel rendelkező minden védett személynek jár,

- (b) gyermekek esetében, élelmiszer, ruházati cikkek, lakás, nyaralás vagy háztartási segítség, vagy
- (c) az (a) és (b) albekezdések alatti ellátások kombinációja.

43. cikk

A 42. cikkben megjelölt ellátást legalább az olyan védett személy részére biztosítani kell, aki egy előírt időtartamon belül három járulékfizetési, vagy foglalkoztatási hónapból vagy egy év állandó tartózkodási időből álló jogszerző idővel rendelkezik, az előírtak szerint.

44. cikk

A 42. cikk értelmében a védett személyek részére biztosított ellátások összege feleljen meg az alábbiaknak:

- (a) egy átlagos felnőtt férfi munkaerő bérének 3%-a, a 66. cikk rendelkezéseivel összhangban lefektetett szabályoknak megfelelően, szorozva a védett személyek összes gyermekének számával, vagy
- (b) az említett bér 1,5%-a, szorozva az összes lakos összes gyermekének számával.

45. cikk

Abban az esetben, ha az ellátás rendszeresen folyósított kifizetésből áll, ezt a biztosítási esemény fennállásának egész időtartamára biztosítani kell.

VIII. RÉSZ. ANYASÁGI ELLÁTÁS

46. cikk

Minden olyan tagállam, ahol az Egyezmény jelen része hatályban van, a védett személyek részére anyasági ellátást biztosít a jelen rész alábbi cikkeiben foglaltaknak megfelelően.

47. cikk

A terhesség és a szülés, valamint azok következményei és az ebből eredő, a nemzeti törvények vagy rendelkezések szerint meghatározott keresetkiesés biztosítási eseménynek tekintendő.

47. cikk

A védett személyek az alábbiak:

- (a) a munkavállalók olyan előírt csoportjaiba tartozó összes nő, aki az összes munkavállaló legalább 50%-át teszi ki, és az anyaság esetén járó orvosi ellátás tekintetében az ezen csoportokba tartozó férfiak feleségei is, vagy

- (b) a gazdaságilag aktív népesség olyan előírt csoportjaiba tartozó összes nő, amely csoportok az összes lakosnak legalább 20%-át teszik ki és az anyaság esetén járó orvosi ellátás tekintetében az ezen csoportokba tartozó férfiak feleségei is, vagy
- (c) a 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén a munkavállalók olyan előírt csoportjaiba tartozó összes nő, amely csoportok a 20 vagy annál több munkavállalót foglalkoztató ipari üzemek összes foglalkoztatottjának legalább 50%-át teszik ki, és az anyaság esetén járó orvosi ellátás tekintetében az ezen csoportokba tartozó férfiak feleségei is.

49. cikk

1. Terhesség, szülés, valamint ezek következményei esetében az anyaság esetén járó orvosi ellátásnak tartalmaznia kell a jelen cikk 2. és 3. bekezdésének rendelkezéseiben meghatározott ellátásokat.

2. Az orvosi ellátás tartalmazza legalább:

- (a) a szülés előtt, alatt és után orvos vagy szakképzett szülésznő által nyújtott ellátást, és
- (b) kórházi ellátást, amennyiben szükséges.

3. A jelen cikk 2. bekezdésében meghatározott orvosi ellátás célja a védett nő egészségének és munkaképességének megőrzése, helyreállítása vagy javítása, továbbá annak biztosítása, hogy az érintett nő képes legyen önmagáról gondoskodni.

4. Az anyaság esetén járó orvosi ellátást biztosító intézmények vagy kormányzati hivatalok az alkalmasnak ítélt eszközök segítségével ösztönözzék a védett nőket arra, hogy vegyék igénybe az állami hatóságok, vagy más, állami hatóságok által elismert testületek által rendelkezésükre bocsátott általános egészségügyi szolgáltatásokat.

50. cikk

A terhesség, szülés, valamint ezek következtében bekövetkezett keresetkiesés esetében az ellátás olyan rendszeresen folyósított kifizetés, amelyet a 65. vagy 66. cikk rendelkezéseinek megfelelő módon számítanak ki. A rendszeres kifizetés összege a biztosítási esemény fennállása alatt változhat, azzal a feltétellel, hogy annak átlaga megfelel ezen rendelkezéseknek.

51. cikk

A felsorolt biztosítási események valamelyikének bekövetkeztekor a 49. és 50. cikkeken meghatározott ellátás legalább annak a védett csoportokba tartozó nőnek nyújtandó, aki rendelkezik a visszaélések elkerüléséhez szükségesnek tekintett jogszerző idővel. A 49. cikkben szereplő ellátás a védett csoportokba tartozó férfi felesége részére is nyújtandó, ha a férfi az előírt jogszerző idővel rendelkezik.

52. cikk

A 49. és 50. cikkben szereplő ellátást a biztosítási esemény egész időtartamára biztosítani kell, azzal a kivétellel, hogy a rendszeresen folyósított kifizetés 12 hétre csökkenthető, kivéve, ha a nemzeti törvények vagy rendelkezések a munkából való ennél

hosszabb távolmaradást írnak elő vagy engedélyeznek, amely esetben a folyósítást nem lehet az előírt hosszabb időszaknál rövidebb időre korlátozni.

IX. RÉSZ. ROKKANTSÁGI ELLÁTÁS

53. cikk

Minden olyan tagállam, ahol az Egyezmény jelen része hatályban van, a védett személyek részére a jelen rész következő cikkeiben szereplő rokkantsági ellátást biztosítja.

54. cikk

Az Egyezményben meghatározott biztosítási eseménynek tekintendő bármely jövedelemszerző tevékenység gyakorlásához szükséges képesség meghatározott mértékű hiánya, amely feltehetőleg tartós lesz, vagy a táppénzállomány megszűnése után is fennmarad.

55. cikk

A védett személyek körébe tartoznak:

- (a) a munkavállalók előírt csoportjai, akik együttesen az összes munkavállalónak legalább 50%-át teszik ki, vagy
- (b) a gazdaságilag aktív népesség előírt csoportjai, akik együttesen a teljes lakosság legalább 20%-át teszik ki, vagy
- (c) minden lakos, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény időtartama alatt nem haladnak meg egy meghatározott szintet, vagy
- (d) előírt munkavállalói csoportok, akik a 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén, együttesen a 20 vagy annál több munkavállalónál többet foglalkoztató ipari munkahelyek munkavállalóinak legalább 50%-át teszik ki.

56. cikk

Az ellátás rendszeres kifizetés, amelynek kiszámítása az alábbiak szerint történik:

- (a) a 65., vagy a 66. cikk rendelkezéseiben előírtaknak megfelelő módon, abban az esetben, ha a védelem a munkavállalók vagy a gazdaságilag aktív népesség előírt csoportjaira terjed ki,
- (b) a 67. cikk rendelkezéseiben előírtaknak megfelelő módon, ha a védelem mindazokra a lakosokra kiterjed, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény időtartama alatt nem haladnak meg egy előírt szintet.

57. cikk

1. Az 56. cikkben megjelölt ellátást a biztosítási esemény esetében biztosítani kell legalább:

- (a) az olyan védett személy részére, aki a biztosítási esemény bekövetkezte előtt az előírt szabályozás szerint rendelkezik olyan jogszerző idővel, amely 15 éves járulékfizetési időből, vagy munkaviszonyból, vagy 10 éves állandó tartózkodási időből áll; vagy
- (b) ha elvileg az egész gazdaságilag aktív népesség védelemben részesül, az olyan védett személy részére, aki teljesítette az előírt 3 éves járulékfizetési időt és munkaképes korában eleget tett az előírt évi átlag járulékfizetési kötelezettségének.

2. Abban az esetben, ha az 1. bekezdésben megjelölt ellátás egy minimális járulékfizetési, vagy foglalkoztatási időtől függ, csökkentett mértékű ellátást kell biztosítani legalább:

- (a) az olyan védett személy részére, aki a biztosítási esemény bekövetkezte előtt az előírt szabályozás szerint 5 járulékfizetési, vagy foglalkoztatási évvel rendelkezik, vagy
- (b) ha elvileg az egész gazdaságilag aktív népesség védelemben részesül, az olyan védett személy részére, aki teljesítette az előírt 3 éves járulékfizetési időt, és munkaképes korában befizette a jelen cikk 1. bekezdésének (b) albekezdése alapján előírt évi átlag járulékfizetés összegének felét.

3. A jelen cikk 1. bekezdésének feltételei teljesültnek minősülnek, ha legalább minden védett személy - aki az előírt szabályozás szerint 5 járulékfizetési, vagy foglalkoztatási évvel vagy 5 évi állandó tartózkodási idővel rendelkezik - a XI. rész rendelkezései szerint kiszámított ellátásban részesül, amely azonban 10 százalékponttal alacsonyabb, mint a XI. rész táblázatában a jogosultak típusa szerint megadott százalék.

4. A XI. rész táblázatában szereplő százalék arányosan csökkenthető, ha a nyugellátásra vonatkozó jogszerző idő a csökkentett százaléknak megfelelően meghaladja az 5 járulékfizetési, vagy foglalkoztatási évet, de kevesebb mint 15 járulékfizetési, illetve foglalkoztatási év; csökkentett nyugellátást kell folyósítani a jelen cikk 2. bekezdése értelmében.

58. cikk

Az 56. és 57. cikkekben megjelölt ellátást a biztosítási esemény egész időtartamára vagy mindaddig biztosítani kell, amíg helyébe nem lép az időskori ellátás.

X. RÉSZ. TÚLÉLŐ CSALÁDTAGOKNAK JÁRÓ ELLÁTÁS

59. cikk

Minden olyan tagállam, ahol az Egyezmény jelen része hatályban van, a védett személyek részére a túlélő családtagoknak járó ellátást biztosít a jelen rész következő cikkei szerint.

60. cikk

1. Az Egyezményben meghatározott biztosítási esemény kiterjed az özvegy vagy a gyermek eltartójának halála miatt bekövetkező anyagi veszteségre; az özvegy ellátásra való jogosultságának előfeltétele lehet, hogy a nemzeti törvények vagy rendelkezések alapján képes-e önmaga eltartásáról gondoskodni.

2. A nemzeti törvények vagy rendelkezések előírhatják, hogy az ellátásra jogosult személy ellátása felfüggeszthető, ha az érintett személy bármely meghatározott

jövedelemszerző tevékenységet folytat, vagy az ellátás mértéke járulék alapú ellátás esetén csökkenthető, ha az ellátásban részesülő keresete meghalad egy előírt összeget. Továbbá a nem járulék alapú ellátás mértéke csökkenthető, ha a jogosult keresete, vagy egyéb anyagi eszközei, vagy ezek együttesen egy előírt összeget meghaladnak.

61. cikk

A védett személyek körébe tartoznak:

- (a) a munkavállalók előírt csoportjaihoz tartozó eltartók feleségei és gyermekei, amely csoportok együttesen az összes munkavállalónak legalább 50%-át teszik ki, vagy
- (b) a gazdaságilag aktív népesség előírt csoportjaihoz tartozó eltartók feleségei és gyermekei, amely csoportok együttesen a teljes lakosság legalább 20%-át teszik ki, vagy
- (c) minden lakos, özvegy és gyermek, akiknek eltartója elhalálozott, és akiknek anyagi eszközei a biztosítási esemény időtartama alatt nem haladják meg a 67. cikk rendelkezéseinek megfelelő módon meghatározott szintet, vagy
- (d) előírt munkavállalói csoportokhoz tartozó eltartók feleségei és gyermekei, akik a 3. cikk alapján tett hatályban lévő nyilatkozat esetén, együttesen a 20 vagy annál több munkavállalónál többet foglalkoztató ipari munkahelyek munkavállalóinak legalább 50%-át teszik ki.

62. cikk

Az ellátás rendszeres kifizetés, amelynek kiszámítása az alábbiak szerint történik:

- (a) a 65., vagy a 66. cikk rendelkezéseiben előírtaknak megfelelő módon, abban az esetben, ha a védelem a munkavállalók vagy a gazdaságilag aktív népesség előírt csoportjaira terjed ki,
- (b) a 67. cikk rendelkezéseiben előírtaknak megfelelő módon, ha a védelem mindazokra a lakosokra kiterjed, akinek anyagi eszközei a biztosítási esemény időtartama alatt nem haladnak meg egy előírt szintet.

63. cikk

1. A 62. cikkben megjelölt ellátást a biztosítási esemény esetében biztosítani kell legalább:

- (a) az olyan védett személy részére, akinek az eltartója az előírt szabályozás szerint rendelkezik olyan jogszerző idővel, amely 15 éves járulékfizetési időből, vagy munkaviszonyból, vagy 10 éves állandó tartózkodási időből áll; vagy
- (b) ha elvileg minden gazdaságilag aktív személy felesége és gyermekei védelemben részesülnek, az olyan védett személy részére, akinek az eltartója teljesítette az előírt 3 éves járulékfizetési időt és munkaképes korában eleget tett az előírt évi átlag járulékfizetési kötelezettségének.

2. Abban az esetben, ha az 1. bekezdésben megjelölt ellátás egy minimális járulékfizetési, vagy foglalkoztatási időtől függ, csökkentett mértékű ellátást kell biztosítani legalább:

- (a) az olyan védett személy részére, akinek az eltartója az előírt szabályozás szerint 5 járulékfizetési, vagy foglalkoztatási évvel rendelkezik, vagy
- (b) ha elvileg minden gazdaságilag aktív személy felesége és gyermekei védelemben részesülnek, az olyan védett személy részére, akinek az eltartója teljesítette az előírt 3 éves járulékfizetési időt, és munkaképes korában befizette a jelen cikk 1. bekezdésének (b) albekezdése alapján előírt évi átlag járulékfizetés összegének felét.

3. A jelen cikk 1. bekezdésének feltételei teljesültnek minősülnek, ha legalább minden védett személy – akinek az eltartója az előírt szabályozás szerint 5 járulékfizetési, vagy foglalkoztatási évvel vagy 5 évi állandó tartózkodási idővel rendelkezik - a XI. rész rendelkezései szerint kiszámított ellátásban részesül, amely azonban 10 százalékponttal alacsonyabb, mint a XI. rész táblázatában a jogosultak típusa szerint megadott százalék.

4. A XI. rész táblázatában szereplő százalék arányosan csökkenthető, ha az ellátásra vonatkozó jogszerző idő a csökkentett százaléknak megfelelően meghaladja az 5 járulékfizetési, vagy foglalkoztatási évet, de kevesebb mint 15 járulékfizetési, illetve foglalkoztatási év; csökkentett ellátást kell folyósítani a jelen cikk 2. bekezdése értelmében.

5. Az olyan gyermektelen özvegyek esetében, akik feltételezhetően nem képesek saját magukat eltartani, az igényjogosultság megállapításához előírható egy bizonyos házasságban töltött idő.

64. cikk

A 62. és 63. cikkekben szereplő ellátást a biztosítási esemény egész időtartamára folyósítani kell.

XI. RÉSZ. A RENDSZERESEN FOLYÓSÍTOTT ÖSSZEGEK KISZÁMÍTÁSA

65. cikk

1. Egy olyan rendszeres kifizetés esetén, amelyre a jelen cikk vonatkozik, az ellátásnak a biztosítási esemény időtartama alatt fizetendő családi pótlékokkal megnövelt összegét az alábbiak szerint kell kiszámítani: a jelen rész táblázatában megjelölt jogosult részére járó ellátásnak az adott biztosítási esemény vonatkozásában el kell érnie legalább a jogosult vagy eltartója korábbi összeresetének és a jogosulttal azonos családi terheket viselő védett személy részére fizetendő bármilyen családi pótlékok összegének, e táblázatban megjelölt százalékát.

2. A jogosult vagy az eltartó korábbi keresetét az előírt szabályozás szerint kell kiszámítani, abban az esetben, ha a védett személyek, vagy eltartóik kereseti kategóriákba vannak beosztva, a korábbi keresetet az ezen kategóriákba tartozók alapkeresete alapján lehet kiszámítani.

3. Az ellátás kiszámításakor figyelembe vett kereset esetében felső határértéket lehet megállapítani, feltéve, hogy ennek során elegendő tesznek a jelen cikk 1. bekezdése rendelkezéseinek, miszerint a jogosultnak vagy az eltartójának korábbi keresete nem haladja meg egy szakképzett férfi munkavállaló bérét.

4. A jogosult vagy eltartója korábbi keresetét, a szakképzett férfi munkavállaló bérét, az ellátás és a családi pótlékok összegét azonos időszak alapján kell kiszámítani.

5. Az egyéb jogosultak esetében az ellátás álljon megfelelő arányban az átlagos jogosult ellátásával.

6. A jelen cikk rendelkezései szempontjából szakképzett férfi munkavállalónak minősül:

- (a) A gépgyártóiparban dolgozó géplakatos, vagy esztergályos, a villamosgép-gyártás kivételével;
- (b) A következő bekezdés rendelkezéseivel összhangban kiválasztott jellemző képesített szakmunkát végző személy; vagy
- (c) olyan személy, akinek keresete eléri vagy meghaladja az összes védett személy keresetének 75%-át. Az ilyen keresetet az előírásoknak megfelelően éves, vagy ennél rövidebb időtartam alapján kell kiszámítani; vagy
- (d) olyan személy, akinek keresete az összes védett személy átlagkeresetének 125%-ával azonos.

7. Az előző bekezdés (b) albekezdése szempontjából jellemző képesített szakmunkát végző személynek minősül az a személy, aki az adott biztosítási esemény tekintetében a legtöbb gazdaságilag aktív védett férfi munkavállalót vagy adott esetben a védett személyek eltartóját foglalkoztató gazdasági tevékenységi csoporthoz tartozik. Ezen kategóriák meghatározásánál az Egyesült Nemzetek Szervezete Gazdasági és Szociális Tanácsának 7. ülészakán, 1948. augusztus 27-én elfogadott és a jelen Egyezmény mellékleteként közölt, a gazdasági tevékenységek nemzetközi osztályozására vonatkozó dokumentum vagy annak bármely, későbbi időpontban módosított változata tekintendő irányadónak.

8. Abban az esetben, ha az ellátás összege területenként változik, a szakképzett férfi munkavállaló fogalma területenként külön-külön határozható meg, a jelen cikk 6. és 7. bekezdésének rendelkezései szerint.

9. A férfi szakmunkás bérét a kollektív szerződésekben, vagy adott esetben a nemzeti törvények vagy rendelkezések által a szokásos munkaidő tekintetében meghatározott bérek alapján, vagy szokás alapján kell megállapítani, beszámítva az esetleges megélhetési pótlékokat; abban az esetben, ha ezek a bértételek területenként eltérőek, és nem alkalmazzák a jelen cikk 8. bekezdését, a bérek középértékét kell alapul venni.

10. Az időskori, munkabalesetek esetén járó ellátásokat (kivéve a munkaképtelenség esetén járókat), illetve a rokkantság és az eltartó halála esetén járó ellátásokat felül kell vizsgálni a bérszínvonal jelentős változásai esetében, ha ezek a megélhetési költségek jelentős változásaiból adódnak.

66. cikk

1. Egy olyan rendszeres kifizetés esetén, amelyre a jelen cikk vonatkozik, az ellátásnak a biztosítási esemény időtartama alatt fizetendő családi pótlékokkal megnövelt összegét, az alábbiak szerint kell kiszámítani: a jelen rész táblázatában megjelölt jogosult részére járó ellátásnak az adott biztosítási esemény vonatkozásában el kell érnie legalább egy átlagos felnőtt férfi munkás összkeresetének és a jogosulttal azonos családi terheket viselő védett személy részére fizetendő bármilyen családi pótlékok összegének e táblázatban megjelölt százalékát.

2. Az átlagos felnőtt férfi munkás bérét, az ellátást és a családi pótlékokat azonos időszak alapján kell kiszámítani.

3. Az egyéb jogosultak esetében az ellátás álljon megfelelő arányban az átlagos jogosult ellátásával.

4. A jelen cikk szempontjából átlagos felnőtt férfi munkásnak minősül:

- (a) a gépgyártóiparban dolgozó, jellemzőnek tekintett, szakképzettséget nem igénylő munkát végző személy, a villamosgép-gyártás kivételével;
- (b) a következő bekezdés rendelkezéseivel összhangban kiválasztott, jellemzőnek tekintett, szakképzettséget nem igénylő munkát végző személy; vagy

5. Az előző bekezdés (b) albekezdése szempontjából jellemzőnek tekintett, szakképzettséget nem igénylő munkát végző személynek minősül az a személy, aki az adott biztosítási esemény tekintetében a legtöbb gazdaságilag aktív védett férfi munkavállalót vagy adott esetben a védett személyek eltartóját foglalkoztató gazdasági tevékenységi csoporthoz tartozik. Ezen kategóriák meghatározásánál az Egyesült Nemzetek Szervezete Gazdasági és Szociális Tanácsának 7. Ülőszakán, 1948. augusztus 27-én elfogadott és a jelen Egyezmény mellékleteként közölt, a gazdasági tevékenységek nemzetközi osztályozására vonatkozó dokumentum vagy annak bármely, későbbi időpontban módosított változata tekintendő irányadónak.

6. Abban az esetben, ha az ellátás összege területenként változik, az átlagos felnőtt férfi munkás fogalma területenként külön-külön határozható meg, a jelen cikk 4. és 5. bekezdésének rendelkezései szerint.

7. Az átlagos felnőtt férfi munkás bérét a kollektív szerződésekben, vagy adott esetben a nemzeti törvények vagy rendelkezések által a szokásos munkaidő tekintetében meghatározott bérek alapján, vagy szokás alapján kell megállapítani, beszámítva az esetleges megélhetési pótlékokat; abban az esetben, ha ezek a bértételek területenként eltérőek, és nem alkalmazzák a jelen cikk 6. Bekezdését, a bérek középértékét kell alapul venni.

8. Az időskori, munkabalesetek esetén járó ellátásokat (kivéve a munkaképtelenség esetén járókat), illetve a rokkantság és az eltartó halála esetén járó ellátásokat felül kell vizsgálni a bérszínvonal jelentős változásai esetében, ha ezek a megélhetési költségek jelentős változásaiból adódnak.

67. cikk

Egy olyan rendszeres kifizetés esetén, amelyre a jelen cikk vonatkozik, az alábbiak érvényesek:

- (a) az ellátás összegét egy előírt skálának megfelelően, vagy egy, az illetékes állami hatóság által előírt szabály szerint megállapított skála alapján kell kiszámítani,
- (b) az ellátás összegét csak olyan mértékben szabad csökkenteni, amilyen mértékben a jogosult családjának egyéb anyagi eszközei meghaladják az előírt vagy az illetékes állami hatóság által, az előírt szabályokkal összhangban meghatározott alapösszegeket;
- (c) az ellátás és az egyéb eszközök együttes összegének, a (b) albekezdésben megjelölt alapösszegek levonása után elegendőnek kell lennie arra, hogy a jogosult családja részére egészséges és méltó életfeltételeket biztosítson, és nem lehet alacsonyabb, mint a 66. cikk szerint kiszámított ellátás összege.
- (d) a c) albekezdésben foglalt feltételek teljesültnek minősülnek, ha a megfelelő rész alapján teljesített ellátás teljes összege legalább 30%-al magasabb, mint azoknak az ellátásoknak az összege, amelyet a 66. cikk alkalmazása esetén és az alábbi rendelkezések alapján járna:

- (i) III. rész 15. cikk (b) albekezdése,
- (ii) V. rész 27. cikk (b) albekezdése,
- (iii) IX. rész 55. cikk (b) albekezdése,
- (iv) X. rész 61. cikk (b) albekezdése.

**TÁBLÁZAT A XI. RÉSZHEZ: RENDSZERES KIFIZETÉSEK SZABVÁNYOS
JOGOSULTAK RÉSZÉRE**

Rész	Eset	Jogosult	Százalék
III	Betegség	Férfi + feleség, két gyerek	45
IV	Munkanélküliség	Férfi + feleség, két gyerek	45
V	Időskor	Férfi + nyugdíjas korú feleség	40
VI	Munkabaleset	Férfi + feleség, két gyerek	50
	Munkaképtelenség	Férfi + feleség, két gyerek	50
	Rokkantság	Férfi + feleség, két gyerek	50
	(Túlélő) hozzátartozók	Özvegy + két gyerek	40
VIII	Anyaság	Nő	45
IX	Rokkantság	Férfi + feleség, két gyerek	40
X	(Túlélő) hozzátartozók	Özvegy + két gyerek	40

**XII. RÉSZ. A NEM A LAKÓHELYÜK SZERINTI ORSZÁG ÁLLAMPOLGÁRAINAK
EGYENLŐ ELBÍRÁLÁSA**

68. cikk

1. Az olyan lakosok részére, akik nem rendelkeznek a lakóhelyük szerinti ország állampolgárságával, ugyanazokat a jogokat kell biztosítani, mint az adott ország állampolgárai részére; ennek fényében a nem-honos személyek, vagy a tagállam területén kívül született személyek részére külön rendelkezések állapíthatók meg kizárólag vagy nagyrészt állami forrásokból finanszírozott ellátások és részellátások kapcsán, illetve átmeneti szabályozás kapcsán.

2. A munkavállalókat védő, járulék alapú társadalombiztosítási rendszerek hatálya alatt, azon védett személyek részére, akik egy másik tagállam állampolgárai, amely elfogadta az Egyezmény megfelelő részének kötelezettségeit, az Egyezmény ezen részének vonatkozásában ugyanazokat a jogokat kell biztosítani, mint az ország saját állampolgárai részére. Azonban a jelen bekezdés alkalmazását függővé lehet tenni két- vagy többoldalú kölcsönösségi Egyezmény meglététől.

XIII. RÉSZ. KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

69. cikk

Olyan ellátás, amelyre egy védett személy a jelen Egyezmény II-X. részei közül valamelyiknek valamely része alapján egyébként jogosult lenne, felfüggeszhető az előírt mértékben:

- (a) mindaddig, míg az érintett személy a tagállam területén kívül tartózkodik;
- (b) amíg az érintett személy eltartásáról állami forrásokból, vagy a társadalombiztosítás valamely intézményének vagy szolgálatának eszközeiből gondoskodnak olyan összegben, amennyivel a jogosult eltartottjai számára biztosított fenntartási költségek meghaladják az ellátás összegét;
- (c) mindaddig, míg az érintett személy a társadalombiztosítás által nyújtott valamilyen más, a családi pótléktól eltérő készpénz ellátásban részesül, továbbá, bármely olyan időtartam alatt, amely során a biztosítási eseménnyel kapcsolatban az érintett személyt egy harmadik fél kártalanítja a felfüggesztett ellátás azon részére vonatkozóan, amely nem haladja meg az egyéb ellátás vagy a harmadik fél által nyújtott kártalanítás összegét;
- (d) ha az érintett személy biztosítási csalás révén igényelt ellátást;
- (e) abban az esetben, ha a biztosítási eseményt az érintett személy bűncselekmény útján maga idézte elő;
- (f) ha a biztosítási eseményt az érintett személy szándékos károkozással idézte elő;
- (g) megfelelő esetekben, ha az illető személy elmulasztja, hogy éljen a rendelkezésére álló orvosi vagy rehabilitációs lehetőségekkel, vagy nem tartja be a biztosítási esemény bekövetkeztének vagy tartós fennállásának bizonyítására vagy a jogosultak magatartására vonatkozóan megállapított előírásokat;
- (h) munkanélküli ellátás esetén, ha az illető személy elmulasztja igénybe venni a rendelkezésére álló foglalkoztatási szolgálatot;
- (i) munkanélküli ellátás esetén, ha az állás elvesztése közvetlenül egy munkaügyi vitára visszavezethető munkabeszüntetéssel indokolható, vagy ha az illető személy önkényesen és alapos ok nélkül maga szüntette meg munkaviszonyát; és
- (j) hozzátartozói ellátás esetén mindaddig, míg egy özvegy egy férfival házassági közösségben él.

70. cikk

1. Minden igénylőnek jogában áll az igényelt ellátás megtagadása esetén fellebbezéssel élni, vagy az ellátás minőségét vagy mennyiségét kifogásolni.

2. Amennyiben a jelen Egyezmény alkalmazása során az orvosi ellátásért egy kormányzati hivatal viseli a felelősséget, úgy a jelen cikk 1. bekezdésében szereplő jogorvoslati lehetőség helyett az igénylőnek joga van arra, hogy az orvosi ellátás megtagadásával vagy az orvosi ellátás minőségével kapcsolatos panaszát az illetékes hatóság kivizsgálja.

3. Abban az esetben, ha az igényt egy, a társadalombiztosítás kérdéseinek elbírálására hivatott, a védett személyeket is képviselő külön bírósághoz nyújtják be, nincs fellebbezési jog.

71. cikk

1. A jelen Egyezmény alapján biztosított ellátások költségeit és az ezen ellátások igazgatási költségeit közösen kell fedezni biztosítási járulékokból vagy adókból, vagy mindkét forrásból, oly módon, amely nem hárít túlzott terheket a kiskeresetűekre, és figyelembe veszi a tagállam és a védett csoportok gazdasági helyzetét.

2. A védett munkavállalók által befizetendő járulékok összege nem haladhatja meg a munkavállalók, valamint feleségeik és gyermekeik védelmére fordított összes eszközök 50%-át. Annak megállapításához, hogy ez a feltétel teljesült-e, a tagállam által a jelen Egyezmény alapján nyújtott összes ellátást együttesen lehet vizsgálni, a családi ellátások és - amennyiben erre külön biztosítási ág létezik - a munkabalesetek esetén járó ellátások kivételével.

3. A tagállam köteles vállalni az általános felelősséget a jelen Egyezmény keretében nyújtott összes ellátás megfelelő teljesítéséért, és az ennek érdekében hozott minden szükséges intézkedésért. Szükség esetén a tagállam köteles gondoskodni a pénzügyi egyensúllyal kapcsolatos, rendszeres biztosításmatematikai tanulmányok és számítások elkészítéséről. Az említett vizsgálatokat és számításokat az ellátások mértékében, a biztosítási járulékok szintjében vagy a szóban forgó biztosítási események fedezetül rendelt adók mértékében tervezett változtatások előtt mindenképpen el kell végezni.

72. cikk

1. Abban az esetben, ha az igazgatást nem az állami hatóságok ellenőrzése alatt álló intézmény vagy kormányzati hivatal végzi, a védett személyek képviselőit előírt feltételek mellett be kell vonni az igazgatásba, vagy a szervezetek mellé kell rendelni konzultatív szerepkörben; a nemzeti törvények vagy rendelkezések rendelkezhetnek a munkaadók és az állami hatóságok képviselőinek közreműködéséről is.

2. A tagállam köteles általános felelősséget vállalni az Egyezmény végrehajtásában közreműködő intézmények és szolgálatok megfelelő igazgatásáért.

XIV. RÉSZ. VEGYES RENDELKEZÉSEK

73. cikk

Ez az Egyezmény nem vonatkozik:

- (a) az olyan biztosítási eseményekre, amelyek az Egyezmény vonatkozó részének az adott tagállam vonatkozásában történő hatálybalépése előtt léptek fel,
- (b) az olyan biztosítási eseményekre járó ellátásokra, amelyek az Egyezmény vonatkozó részének az adott tagállam vonatkozásában történő hatálybalépése után léptek fel, amennyiben az ezen ellátásokra formált jogosultság a hatálybalépés előtti időre vezethető vissza.

74. cikk

A jelen Egyezmény nem minősül bármely, már létező Egyezmény módosításának.

75. cikk

Ha a Konferencia által egy, a későbbiek során elfogadott Egyezmény a jelen Egyezményben is szereplő egy vagy több kérdést tartalmaz, úgy a jelen Egyezmény azon rendelkezései, amelyek az új Egyezményben szerepelnek, hatályukat veszítik az új Egyezményt ratifikáló tagállamban, azon időponttól kezdődően, amikor az új Egyezmény az illető tagállam vonatkozásában hatályba lép.

76. cikk

1. Minden olyan tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, kötelezi magát arra, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmánya 22. cikke értelmében a jelen Egyezmény végrehajtásáról benyújtott éves jelentésében:

- (a) teljes körű tájékoztatást nyújt az Egyezmény rendelkezéseit megvalósító törvényekről és rendelkezésekről; és
- (b) bizonyítékokat terjeszt elő arra nézve, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Igazgatótanácsa által a nagyobb fokú szerkesztési egységességre tett javaslat szerint az ésszerűség határain belül az alábbi pontokban lefektetett statisztikai követelményeket teljesíti:
  - (i) 9. cikk (a), (b), (c) vagy (d) albekezdése; 15. cikk (a), (b), vagy (d) albekezdése; a 21. cikk (a) vagy (c) albekezdése, 27. cikk (a), (b), vagy (d) albekezdése, 33. cikk (a) vagy (b) pontja, 41. cikk (a), (b) vagy (d) albekezdése, 48. cikk (a), (b), vagy (c) albekezdése, 55. cikk (a), (b), vagy (d) albekezdése, 61. cikk (a), (b), vagy (d) albekezdése a védett személyek számát illetően,
  - (ii) a 44., 65., 66., vagy 67. cikkek az ellátások mértékét illetően,
  - (iii) a 18. cikk 2. bekezdésének (a) albekezdését illetően a táppénz időtartamát illetően,
  - (iv) a 24. cikk 2. bekezdését illetően a munkanélküli ellátás időtartamára vonatkozóan,
  - (v) a 71. cikk 2. bekezdését illetően a védett munkavállalók biztosítási járulékaiból származó pénzügyi források arányára vonatkozóan.

2. A jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam az Igazgatótanács által megfelelőnek ítélt időközönként jelentést terjeszt a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója elé a jelen Egyezmény II-X. részeire vonatkozóan, a ratifikációban vagy a 4. cikk értelmében a későbbiek során benyújtott közlésben nem meghatározott törvények és a gyakorlat helyzetéről.

77. cikk

1. Ez az Egyezmény nem terjed ki a tengerészekre vagy a tengeri halászokra, a tengerészek és a tengeri halászok védelmére vonatkozó rendelkezéseket a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia a Tengerészek társadalombiztosításáról szóló 1946. évi Egyezményben és a Tengerészek nyugellátásáról szóló 1946. évi Egyezményben határozta meg.

2. A jelen Egyezmény ratifikációja által érintett II-X részek bármelyikével összhangban védelmet élvező munkavállalók vagy lakosok százalékos arányának kiszámításakor bármely tagállam dönthet úgy, hogy a munkavállalók, a gazdaságilag aktív

népesség vagy a lakosok számának megállapításakor nem veszi figyelembe a tengerészek és tengeri halászok számát.

XV. RÉSZ. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

78. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

79. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

80. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 35. cikk 2. bekezdése értelmében a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához eljuttatott nyilatkozat jelölje meg azokat

- (a) a területeket, melyek vonatkozásában vállalják, hogy az Egyezmény előírásai módosítás nélkül érvényesek;
- (b) a területeket, melyek vonatkozásában vállalják, hogy az Egyezmény előírásai módosításokkal, valamint a módosítás részleteivel érvényesek;
- (c) a területeket, melyek vonatkozásában az Egyezmény nem alkalmazható, és ezekben az esetekben ennek okait;
- (d) a területeket, melyek vonatkozásában fenntartják döntésüket.

2. A jelen cikk 1. bekezdésének (a) és (b) pontjában szereplő vállalások a ratifikálás szerves részének tekintendők, és a ratifikálás erejével bírnak.

3. Egy utólagos nyilatkozattal bármely tagállam, részben vagy egészben törölheti az eredeti nyilatkozatában tett, a jelen cikk 1. bekezdésének (b), (c) és (d) pontjaiból eredő bármely kikötést.

4. Bármely olyan időpontban, amikor a 9. cikk rendelkezéseivel összhangban az Egyezmény felmondható, bármely tagállam nyilatkozatot közölhet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója felé, melyben bármely szempontból módosíthatja bármely más korábbi nyilatkozat feltételeit, és közölheti érvényes álláspontját a különböző területek vonatkozásában.

81. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 35. cikk 4. vagy 5. bekezdései értelmében a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához eljuttatott nyilatkozat tartalmazzák, hogy az Egyezmény előírásai az érintett területen módosítás nélkül, vagy módosításokkal érvényesek; amennyiben a nyilatkozat szerint az Egyezmény előírásai módosításokkal lesznek érvényesek, azokat részletezni kell.

2. Az érintett tagállam, tagállamok vagy nemzetközi hatóság egy utólagos nyilatkozattal bármikor, egészében vagy részben, lemondhat bármely korábbi nyilatkozat szerinti módosításra vonatkozó jogáról.

3. Bármely olyan időpontban, amikor a 82. cikk előírásaival összhangban az Egyezmény felmondható, az érintett tagállam, tagállamok vagy nemzetközi hatóság eljuttathatnak a főigazgatóhoz egy olyan nyilatkozatot, mely bármely más vonatkozásban módosítja bármely más korábbi nyilatkozat feltételeit és közölheti az Egyezmény alkalmazására vonatkozó érvényes álláspontját.

82. cikk

1. Minden olyan tagállam, amely ratifikálta az egyezményt, vagy annak II-X. pontjai közül egyet, vagy többet, felmondhat 10 éven belül attól az időponttól számítva, amikor az egyezmény első ízben hatályba lépett egy, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához intézett nyilatkozatban. A hatálybalépés egy évvel a bejegyzéstől történik.

2. Minden olyan tagállam, amely ratifikálta a jelen egyezményt és nem él az előző bekezdésben feltüntetett felmondás jogával, egy éven belül a fenti bekezdésben szereplő időponttól számítva további 10 éves időtartamra részese marad az egyezménynek. Ezt követően felmondási jogával az egyezmény, vagy a II-X. részei tekintetében a felen cikk rendelkezései szerint 10 éves időtartam lejártával élhet újból.

83. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

84. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

85. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről,

és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

86. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 82. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

87. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.

